

Bemærkninger til forslaget

Forslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag om den fremtidige håndtering af kriser i pengeinstitutter (B 00).

Op igennem 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne har man kunnet konstatere en kraftig tendens til, at mange pengeinstitutter, forsikringsselskaber, børs-mæglerselskaber og kreditforeninger har gået efter kortsigtede og hurtige gevinster, og at mange af dem har lidt af volumensyge.

Således skyldes Himmerlandsbankens krak i høj grad finansiering af et spekulativt skatteprojekt i Rebild. Varde Banks vanskeligheder hænger både sammen med selvskabte problemer i forbindelse med gearing af valutaspækulation og med finansiering af oppustet ejendomsspekulation. Og Hafnias krak skyldtes i altovervejende grad et vildt opkøb af aktier til urealistiske priser som led i overdreven vækstorientering eller volumensyge.

I øjeblikket er der ganske vist en naturlig tendens til forsigtighed dels på grund af konjunkturerne, dels fordi tabene på de store og uforsigtige investeringer fra det sidste tiår indkasseres nu og dermed maner til forsigtighed.

Det er af afgørende betydning at sætte ind nu for at stoppe fremtidige spekulationsbølger og for at begrænse tabene i den finansielle sektor mest muligt og dermed også begrænse de skadevirkninger, som påføres såvel enkeltpersoner som virksomheder og hele samfundsøkonomien.

For øjeblikket foregår der af indlysende grunde en debat om en ny strategi for at redde nødlidende banker, men samfundet har også brug for en overordnet strategi for at undgå, at banker og andre institutter i den finansielle sektor overhovedet bliver nødlidende.

De kortsigtede, spekulationsprægede investerings-ventyr har betydet tab af arbejdspladser, større udgifter for enkeltpersoner og virksomheder og tab for den offentlige økonomi, og de har generelt påvirket samfundet til at prioritere uproduktive papirinvesteringer frem for en langsigtet kompetenceopbygning i form af ny teknologi, produktudvikling og forbedret serviceniveau.

Det er således i dag langt vanskeligere og dyrere at få lån til iværksætterinitiativer og investering i fremtidsrettede og arbejdspladsskabende initiativer.

Kommissionen skal derfor for hele finanssektorens vedkommende bl.a. undersøge mulighederne for og fremkomme med forslag til:

- at styrke Finanstilsynets rolle, så det griber tidligere ind over for risikable investeringer i finanssektoren i form af påbud om at afvikle bestemte forretningsområdet og i form af en forbedret information til kunderne om institutternes forretningsgrundlag og risikovillighed for herigennem i højere grad at arbejde ud fra en overlevelsestrategi for finansinstitutterne end ud fra en nedlukningsstrategi,
- at styrke Finanstilsynets kompetence og ressourcer især med henblik på tilstrækkelig bankmæssig og økonomisk/regnskabsmæssig indsigt og eventuelt præcisere retningslinjerne for tilsynets arbejde, så det i højere grad opprioriterer det forebyggende arbejde,
- at øge kravene til de eksterne revisorers aflæggelse af rapport til bestyrelserne, så revisionsprotokollen indeholder:
 - a) oplysningerne om, hvor stor risikovillighed instituttet lægger for dagen f.eks. i form af gearing af investeringer, medvirken til finansiering af skattetænkning og oppustet ejendomsspekulation,
 - b) vurdering af de interne forretningsgange, og om der her er taget stilling til gearing af investeringer, skattetænkning og ejendomsspekulation,
 - c) kontrol af, hvor vidt de interne forretningsgange efterleves, som man også herved opnår at styrke Finanstilsynets og offentlighedens informationsniveau,
- at øge bestyrelsesansvaret i forlængelse af den forbedrede information fra eksterne revisorer,
- at udarbejde retningslinjer, som sikrer en mere realistisk og forsigtig værdiansættelse af aktiver, som danner baggrund for långivning, især finansiering